

วัดขุนอินทประมูล และพำนักพักค้างคืนอยู่ ณ บริเวณโคกวัด เป็นเวลา ๑ คืน

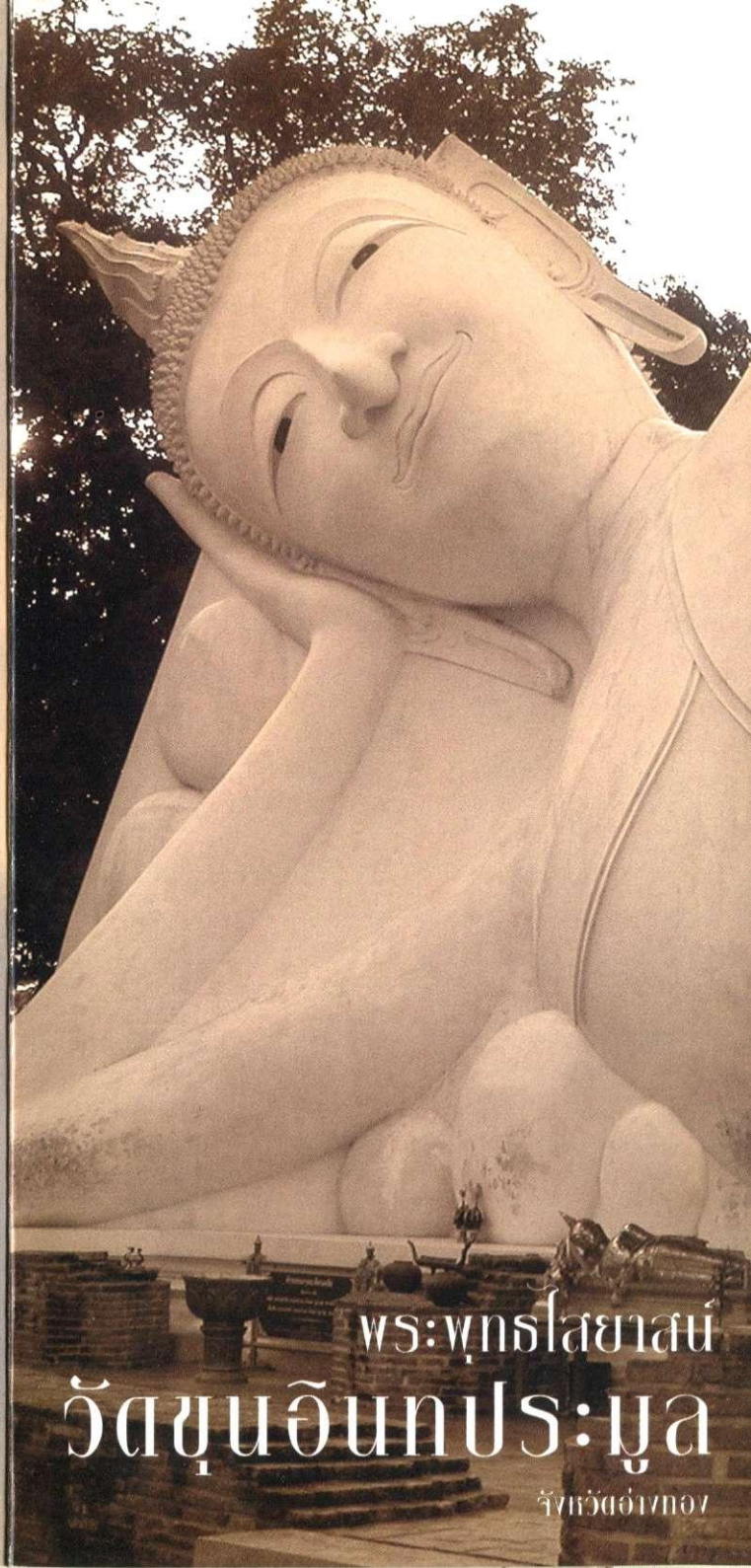
หลังจากสมเด็จฯ กลับไปวัดระฆัง ได้เข้าเฝ้าถวายพระพรเรื่อง พระพุทธไสยาสน์วัดขุนอินทประมูล ให้รัชกาลที่ ๔ ทรงทราบ อันเป็น เหตุให้ เมื่อสมัยรัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้น ครองราชย์ ได้เสด็จพระราชดำเนินมานมัสการพระพุทธไสยาสน์วัดขุนอินท- ประมูลเมื่อ พ.ศ.๒๔๒๑ และเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๕๑ (ร.ศ.๑๒๗)

วัดขุนอินทประมูล เริ่มมีการพัฒนาชัดเจนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๑ โดยมีพระอธิการสร้าง ธีรปัญญา มาครองวัดเป็นเจ้าอาวาสแต่งตั้งองค์แรก ได้ซื้อที่ดินขยายอาณาเขตวัดออกไปทั้งทิศตะวันออก และทิศตะวันตก เริ่มสร้างอาคารเสนาสนะต่างๆ อาทิ กุฏิสงฆ์ กุฏิเจ้าอาวาส ศาลาการ เปรียญ ฯลฯ กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถาน วัดขุนอินทประมูล ไว้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๐ และเริ่มการซ่อมแซมครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้เสด็จพระราช ดำเนินนมัสการพระพุทธไสยาสน์วัดขุนอินทประมูล ๒ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และ พ.ศ.๒๕๑๘ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน มานมัสการพระพุทธไสยาสน์วัดขุนอินทประมูลนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๑๙

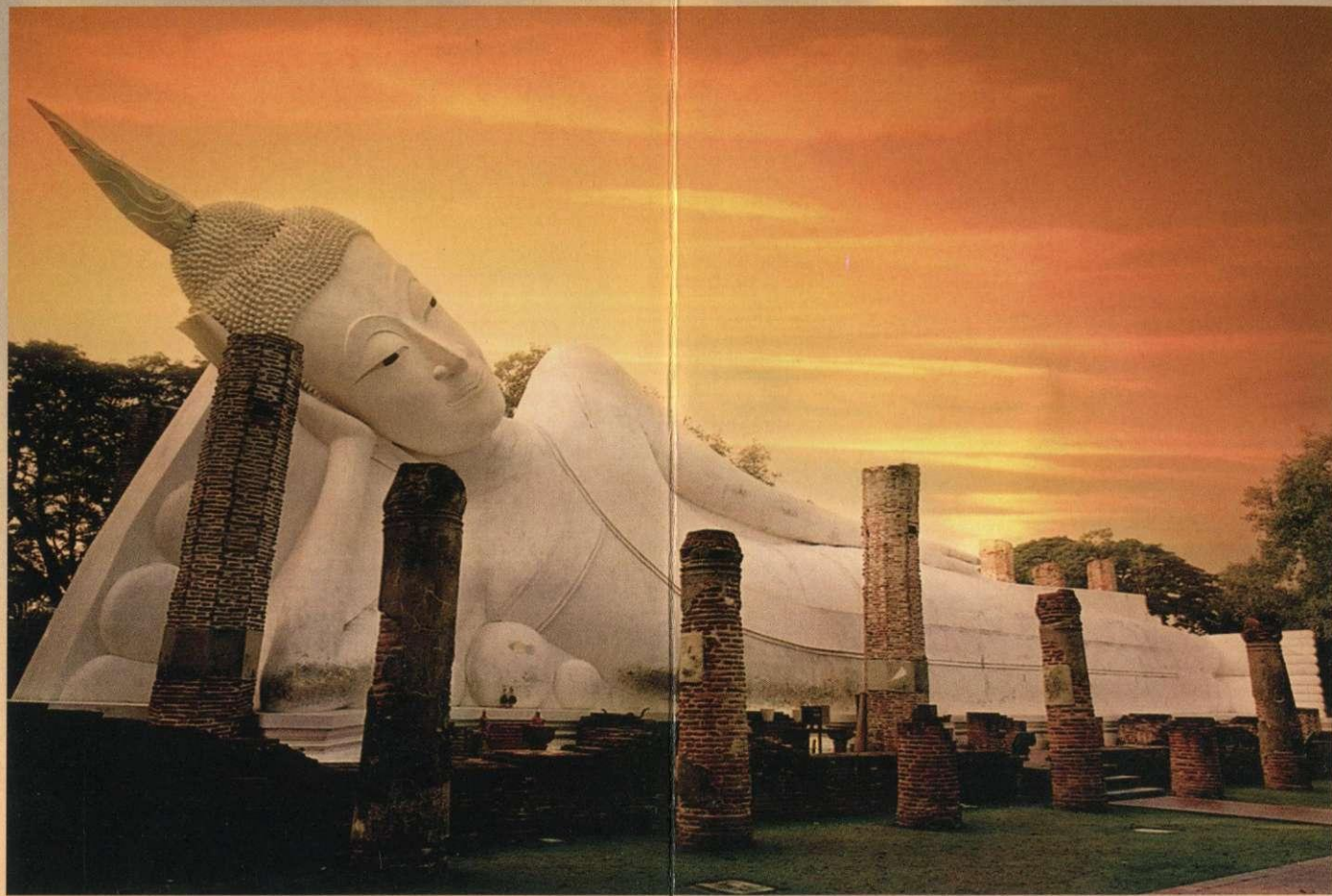
ปัจจุบันพระครูวิเศษชัยวัฒน์ เจ้าอาวาสวัดชัยมงคล เลขานุการ เจ้าคณะจังหวัดอ่างทอง ดำรงตำแหน่งรักษาการณเจ้าอาวาส

งานนมัสการพระพุทธไสยาสน์วัดขุนอินทประมูล มีปีละ ๒ ครั้ง ในเดือน ๕ แรม ๙-๘ ค่ำ ครั้งหนึ่ง และเดือน ๑๑ แรม ๖ ค่ำ อีกครั้งหนึ่ง ขอเชิญพุทธศาสนิกชนทุกท่านไปร่วมงานบุญตามวันเวลาดังกล่าว

พระพุทธไสยาสน์
วัดขุนอินทประมูล

จังหวัดอ่างทอง

พระพุทธไสยาสน์ วัดขุนอินทประมูล จังหวัดอ่างทอง

ประวัติวัดขุนอินทประมูล

วัดขุนอินทประมูล เป็นพระอารามราษฎร์ ชั้นสามัญ ตั้งอยู่ หมู่ ๓ ตำบลบางพลับ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ประกาศขึ้นทะเบียนวัดในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ เนื้อที่วัดสูงคามสีมา ๘๐ ไร่เศษ

ประวัติเดิมเป็นวัดเพียงสำนักสงฆ์ใช้เป็นที่พักสงฆ์ สร้างเป็นเพิงพักเครื่องไม้ไผ่หลังคามุมแฝงฝีมือชาวบ้าน บริเวณเดิมเป็นโคกสูงน้ำ

ท่วมไม่ถึง สมัยโบราณเป็นแหล่งที่ชาวบ้านนำวัวควายมาปลูกเพิงอาศัยดูแลในฤดูน้ำท่วม เดือน ๑๑-๑๒ ของทุกปี เมื่อน้ำลดก็นำวัวควายกลับที่พำนักยังถิ่นที่อยู่เดิม เป็นดังนี้มาตลอด

สมัยโบราณทวารวดี บริเวณบ้านบางพลับตั้งอยู่ริมฝั่งทะเล ซึ่งเป็นแนวผ่านมาจากนครปฐม สุพรรณบุรี สิงห์บุรี ไปจนถึงเมืองลพบุรี หรือเมืองละโว้เดิม ต่อมากลายเป็นแม่น้ำน้อย ซึ่งมีคลองบางพลับเป็นคลองเชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำน้อย เชื่อกันว่าในสมัยสุโขทัยนั้นบ้านบางพลับเป็นชุมชนใหญ่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน้อยเชื่อมกับคลองบางพลับ และวัดขุนอินทประมูลตั้งอยู่ริมฝั่งคลองนี้

ตำนานสิงหนวัติ กล่าวถึงประวัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์วัดขุนอินทประมูลนี้ไว้ว่า สมัยกรุงสุโขทัยยังรุ่งเรืองในยุคที่พระยาเลอไทย สืบราชสมบัติต่อมาจากพระเจ้ารามคำแหงผู้เป็นบิดา

ครั้งนั้นพระยาเลอไทยเสด็จจากกรุงสุโขทัย เดินทางโดยชลมารค มานมัสการพระฤาษีสูกกะทันตะ ณ เขาสมอคอนในเขตกรุงละโว้ การเสด็จมาครั้งนั้นมาทางแม่น้ำยมเข้าสู่แม่น้ำปิง แล้วเข้ามาสู่แม่น้ำเจ้าพระยา แยกแม่น้ำมหาสาร (ปัจจุบันเพี้ยนเป็นมหาสอน) เข้ามาเขาสมอคอน อันเป็นที่พำนักของพระฤาษีผู้เป็นอาจารย์ (ฤาษีตนนี้เป็นพระอาจารย์ของพระเจ้ารามคำแหง ผู้เป็นบิดาด้วย)

เมื่อนมัสการพระฤาษีสูกกะทันตะแล้ว พักแรมอยู่ ณ เขาสมอคอน ๕ พลา ได้เสด็จข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาล่องมาตามแม่น้ำน้อย โดยผ่านมาตามคลองบางพลับเพื่อเสด็จประพาสท้องทุ่ง เนื่องด้วยเวลาที่เสด็จมานั้นเป็นเวลาหน้าเหนือบ่า และได้แวะประทับโดยสร้างพลับพลา ณ โคนบางพลับแห่งนี้

ขณะประทับแรมอยู่ ณ โคนบางพลับเวลาสาม เกิดศุภนิมิตร ทอดพระเนตรเห็นลูกไฟดวงใหญ่ ลอยขึ้นเหนือยอดไม้หายไปในอากาศ ทางทิศตะวันออก เกิดปิติโสมนัสดำริสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ขึ้นเป็นพุทธรูปบูชา ด้วยคติที่ว่า พระองค์ประทับแรมอยู่ ณ ที่แห่งนี้โดยมอบหมายให้นายบ้านเกณฑ์แรงงานทั่วแคว้นแดนรุ่มแม่น้ำน้อยทั้งหมด ได้คนพันเศษ ขุดหลุมกว้าง ๒๐๐ วา นำก้อนหินบรื้อยท่อนลงวางขัดตารางเป็นฐานแล้ว ขุดบ่อในทุ่งด้านหลัง ขนดินขึ้นถมสูง ๓ วา (ปัจจุบันเป็นสระกว้างอยู่ทางด้านหลังของวัด) ผู้คนอีกส่วนหนึ่งระดมทำ อิฐเผา (มีโคกที่เรียกว่า โคงเผาอิฐ และตำบลบ้านทำอิฐอยู่ในเขตอำเภอโพธิ์ทองในปัจจุบัน) สร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ขึ้น ณ โคนบางพลับแห่งนี้ สิ้นเวลานาน ๕ เดือนเป็นแล้วเสร็จเมื่อเดือน ๕ ปี พ.ศ.๑๘๙๐ ได้สำเร็จองค์พระพุทธรูปไสยาสน์ยาว ๒๐ วา สูง ๕ วา

เมื่อสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์เสร็จแล้ว ขนานนามว่า พระพุทธรูปไสยาสน์เลอไทยนิมิต มอบให้นายบ้านผู้ดูแล แต่งตั้งทาสไว้ ๕ คน แล้วเสด็จนิวัติสู่กรุงสุโขทัย

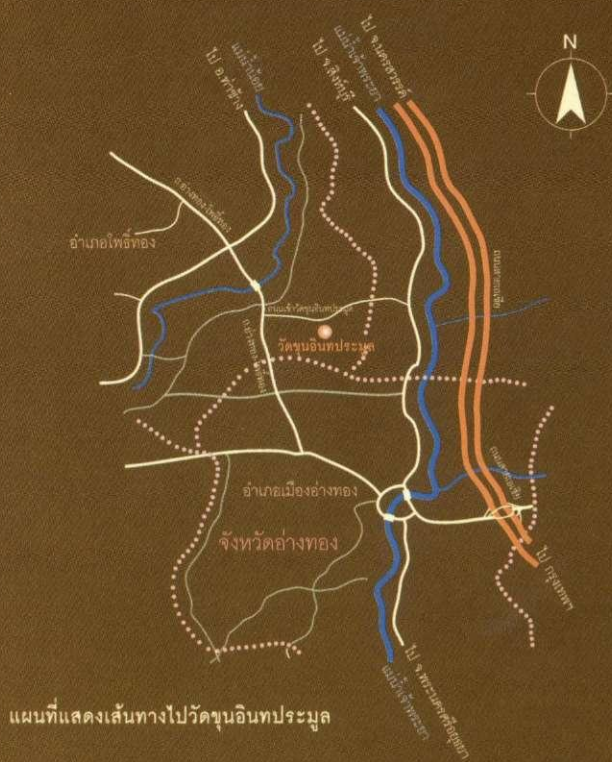
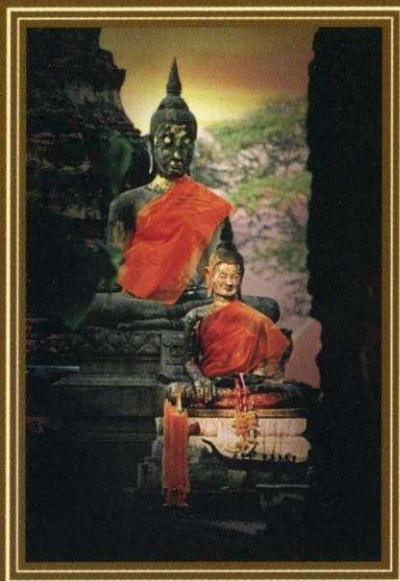
เนื่องจากพระพุทธรูปไสยาสน์เลอไทยนิมิต ถูกทอดทิ้งตากแดดตากฝนท่ามกลางป่ารกอยู่นาน การดูแลรักษาก็ไม่ได้กระทำต่อเนื่อง จนในที่สุดก็ถูกทิ้งร้างมาจนกรุงสุโขทัยเสื่อมอำนาจ กรุงศรีอยุธยามีอำนาจขึ้นมาแทนที่ในระยะเวลาดังกล่าวนี้ มีพระภิกษุทรงวิทย (ชื่อตามคำเรียกของชาวบ้าน หลังที่มีการสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์แล้ว) เป็นที่กระทำการปัสณากรรมฐาน โดยมีกำลังศรัทธาของชาวบ้านสร้างเพิงพักให้เป็นที่พักอาศัย ต่อเนื่องกันมาเนิ่นนานจนถึงกลางสมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชสมัยพระเจ้าบรมโกศ

ในครั้งนั้นมีนายอากรตำแหน่งที่ ขุนอินทประมูล นายบ้านบางพลับแขวงเมืองวิเศษไชยชาญ (ในอดีตการปกครองครอบคลุมถึง สิงห์บุรี ชัยนาท) ในประวัติเล่าสืบต่อมานั้นกล่าวว่า ขุนอินทประมูลนั้นเป็นคนจีน มีชื่อเดิมว่า เส็ง มีภรรยาเป็นคนไทยชื่อนาก ไม่มีบุตรสืบตระกูล เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ในการพระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ประราภว่า จะพยายามซ่อมสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ และสร้างวัด ณ โคงวัดนี้ให้สำเร็จด้วยอุตุสหะแห่งตนให้จงได้

โดยเริ่มแรกได้นำทรัพย์สินส่วนตัวที่เก็บออมไว้ประมาณ ๑๐๐ ชั่ง ออกมาสร้างวิหาร และเจดีย์ขึ้น ณ โคงใหญ่ด้านตะวันออกสำเร็จลงเรียบร้อย ต่อมาเห็นว่าพระพุทธรูปไสยาสน์ทรุดโทรมลงทุกวัน องค์พระแทบพังทั้งหมดยกลายลงกองกับพื้นดิน จึงดำริถากถางป่าและซ่อมองค์พระไสยาสน์ขึ้นใหม่ รวมทั้งจัดสร้างหลังคาคลุมองค์พระไสยาสน์ขึ้นโดยจัดทำเป็นเสาอิฐก่อ เครื่องบนเป็นเครื่องไม้หลังคามุงด้วยหญ้าแฝก เป็นเครื่องกันแดดฝน ขยายองค์พระออกไปเป็นความยาว ๒๕ วา สูง ๕ วา ๒ ศอก

การซ่อมสร้างพระพุทธรูปไสยาสน์ครั้งนั้นนับเป็นมูลค่าเงินหลายร้อยชั่ง ขุนอินทประมูลนำทรัพย์ส่วนตัวออกมาสร้างจนหมด จึงมีเจตนา ยกออกพระราชทรัพย์หลายร้อยชั่งนำมาสร้างต่อจนสำเร็จ แล้วพยายามปกปิดไว้ไม่ยอมให้ชาวแพร่พรายไปถึงพระนครศรีอยุธยา

แต่ข่าวก็เล็ดลือไปถึงพระยาวิเศษไชยชาญ เจ้าแขวงเมืองวิเศษไชยชาญ ส่งคนมาสอบถามได้ความจริงจึงนำเรื่องขึ้นกราบทูลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ โปรดเกล้าฯ ให้พระยากลาโหมขึ้นมาไต่สวน ขุนอินทประมูล

แผนที่แสดงเส้นทางไปวัดขุนอินทประมูล

วัดขุนอินทประมูล

ต.อินทประมูล อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง 14120

โทร. 035-691406

ภาคเสือ จึงสั่งให้ราชมณฑลทั้งห้าขึ้น ๓ ยก เพื่อรับเป็นสัตย์ แต่ขุนอินทประมูล ไม่ยอมรับสารภาพผิดอ้างว่าเป็นทรัพย์ส่วนตัวตนจัดสร้างทั้งหมด ด้วยเกรงว่า เมื่อรับสารภาพแล้ว ส่วนกุศลทั้งหมดที่สร้างไว้จะตกอยู่แก่พระเจ้าแผ่นดิน

ท้ายที่สุดทนการลงทัณฑ์ของราชมณฑลไม่ไหว เมื่อใกล้สิ้นใจ ได้ขอพระราชทานโปรดเกล้าฯ ให้ดโทษแล้วสารภาพว่า ได้ยกยกพระราชทรัพย์ไปจริง แต่มุ่งสร้างให้เป็นการเสริมพระบารมี ภายหลังขุนอินทประมูลทนรับการลงทัณฑ์ไม่ไหวถึงแก่ชีวิต เมื่อวันอังคาร เดือน ๕ พ.ศ. ๒๒๙๖ ประมาณอายุได้ ๘๐ ปีเศษ พระยากลาโหมกลับไปทูลความให้ทรงทราบ

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทราบความตามกราบทูล เสด็จขึ้นมาทอดพระเนตรด้วยพระองค์เอง ทรงเห็นว่าขุนอินทประมูล (เส็ง) มีความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาเป็นที่ยิ่ง เพื่อให้เกิดสมณโณรส ทรงโปรดให้ฝังร่างของขุนอินทประมูลไว้ในเขตพระวิหาร ด้านหลังองค์พระพุทธรูปไสยาสน์ หลังจากทำพิธียกเกศทองคำหนัก ๑๐๐ ชั่ง พระราชทานประดับเหนือเศียรพระพุทธรูปไสยาสน์ พระราชทานนามวัดว่า **วัดขุนอินทประมูล** และถวายนามพระพุทธรูปไสยาสน์ว่า **พระพุทธรูปไสยาสน์ขุนอินทประมูล**

มีประวัติบอกเล่า ตามบันทึกคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า พม่าบุกเข้าปล้นเอาพระเกศทองคำ เสาพระวิหาร และองค์พระพุทธรูปไสยาสน์เสียหายทั้งหมด เมื่อเสียกรุงแก่พม่าครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐

ความในประวัติศาสตร์กล่าวสืบเนื่องต่อกันมาเช่นนี้ จึงเท็จเป็นประการใดขอยกเว้น

วัดขุนอินทประมูล ถูกทอดทิ้งให้ร้างจมอยู่ในป่าโคกวัดนานถึง ๔๐๐ ปี จนร่างมลายูรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีประวัติสำคัญเกี่ยวกับสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) วัดระฆังว่า ครั้งหนึ่งเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๑๐ เมื่อสมเด็จพระเจ้าเดินทางขึ้นมাত্রตรวจสอบพื้นที่ที่จะสร้างพระพุทธรูปนั่ง พระมหาพุฒพิมพ์ ณ วัดเกษไชโย อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง ครั้งนั้นเป็นฤดูน้ำหลาก สมเด็จพระเจ้า ให้ชาวบ้านผู้ติดตามแจวเรือลัดทุ่งมานมัสการพระพุทธรูปไสยาสน์